

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.5.2019
COM(2019) 242 final

2019/0116 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Svetu ministrov AKP-EU glede prenosa pooblastil za odločitev o sprejetju prehodnih ukrepov za podaljšanje Sporazuma o partnerstvu AKP-EU na Odbor veleposlanikov AKP-EU

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Sporazum o partnerstvu med EU in skupino afriških, karibskih in pacifiških držav (v nadaljnjem besedilu: države AKP)¹, podpisan 23. junija 2000, bo potekel 29. februarja 2020. Ta predlog Komisije se nanaša na sklep Sveta o stališču, ki naj se v imenu Unije zastopa v Svetu ministrov AKP-EU v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o prenosu pooblastil za morebitno uporabo prehodnih ukrepov za podaljšanje Sporazuma o partnerstvu AKP-EU na Odbor veleposlanikov AKP-EU.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Sporazum o partnerstvu iz Cotonouja

Sporazum o partnerstvu iz Cotonouja (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) od leta 2000 zagotavlja okvir za odnose EU z 79 državami AKP. Sporazum je bil sklenjen za obdobje 20 let, od 1. marca 2000 do 29. februarja 2020. Nato je bil v letih 2005 in 2010 revidiran.

2.2. Svet ministrov AKP-EU

Svet ministrov AKP-EU je organ na ministrski ravni, ki je bil ustanovljen s Sporazumom (člen 15 Sporazuma). Sestavljajo ga člani Sveta Evropske unije in člani Evropske komisije na eni strani ter en član vlade vsake države AKP na drugi strani.

Funkcijo predsednika Sveta ministrov izmenično opravljajo člani Sveta Evropske unije in člani vlad držav AKP. Svet ministrov se praviloma sestane enkrat letno na predsednikovo pobudo in kadar koli se zdi potrebno, v obliki in geografski sestavi, ki sta primerni za zadevna vprašanja.

Med funkcije Sveta ministrov² sodi tudi sprejemanje odločitev, potrebnih za izvajanje in izvrševanje Sporazuma.

Svet ministrov svoje odločitve sprejema s skupnim soglasjem pogodbenic. Da bi bile odločitve veljavne, morajo biti prisotni:

- polovica članov Sveta Evropske unije (tj. 14 ministrov držav članic EU),
- en član Komisije in
- dve tretjini članov, ki predstavljajo vlade držav AKP (tj. člani vlad iz 55 različnih držav AKP).

Katerega koli člana Sveta ministrov, ki ne more prisostvovati, lahko zastopa druga oseba. Zastopnik uresničuje vse pravice tega člana (člen 15(3) Sporazuma).

¹ Sklep Sveta z dne 19. decembra 2002 o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu med skupino afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani in Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000 (UL L 65, 8.3.2003, str. 27).

² V skladu s členom 15(2) Sporazuma Svet ministrov AKP-EU skrbi za „(a) vodenje političnega dialoga; (b) sprejetje smernic politike in odločitev, potrebnih za izvajanje določb tega sporazuma, zlasti glede razvojnih strategij na posebnih področjih, predvidenih v tem sporazumu, ali na katerem koli drugem področju, ki bi se izkazalo za pomembno, in glede postopkov; (c) preučitev in rešitev vseh vprašanj, ki bi lahko ovirala učinkovito in uspešno izvajanje tega sporazuma ali predstavljala oviro za doseganje njegovih ciljev; (d) zagotovitev tekočega delovanja posvetovalnih mehanizmov.“

V skladu s členom 15(4) Sporazuma lahko Svet ministrov prenese pooblastila na Odbor veleposlanikov. Svet ministrov lahko prenese pooblastilo za sprejemanje odločitev, ki so zavezujoče za pogodbenice. Ta prenos pooblastil ima obliko sklepa Sveta ministrov.

2.3. Odbor veleposlanikov AKP-EU

Odbor veleposlanikov je ustanovljen v skladu s členom 16 Sporazuma. Sestavljen iz enega stalnega predstavnika vsake države članice EU in predstavnika Komisije na eni strani ter iz vodij misij vseh držav AKP v Evropski uniji na drugi strani. Funkcijo predsednika Odbora veleposlanikov izmenično opravljajo stalni predstavniki držav članic, ki jih imenuje Unija, in vodje misij, ki predstavljajo države AKP in ki jih imenujejo države AKP.

Odbor pomaga Svetu ministrov pri izpolnjevanju njegovih nalog in **izvaja mandat, ki mu ga podeli Svet** (člen 16(2) Sporazuma). V tem okviru lahko sprejema odločitve, ki so zavezujoče za pogodbenice, v okviru mandata, ki mu ga podeli Svet ministrov.

Odbor veleposlanikov tudi spremlja izvajanje Sporazuma in napredek pri doseganju njegovih ciljev. Odbor veleposlanikov se sestaja redno, zlasti z namenom priprave sestankov Sveta, in kadar koli je potrebno.

2.4. Prehodni ukrepi

Sporazum o partnerstvu iz Cotonouja bo prenehal veljati 29. februarja 2020. V skladu s prvim pododstavkom člena 95(4) Sporazuma so se septembra 2018 začela pogajanja o novem sporazumu o partnerstvu AKP-EU. Če novi sporazum ne bo pripravljen za uporabo do zgoraj navedenega datuma poteka veljavnosti Sporazuma, je treba sprejeti ukrepe, da se v odnosih med EU in AKP prepreči pravna praznina.

V drugem pododstavku člena 95(4) Sporazuma je navedeno: „Dokler ne začne veljati nov sporazum, sprejme Svet ministrov morebitne prehodne ukrepe, ki so potrebni v zvezi z njim.“ V skladu z drugim pododstavkom člena 95(4) Sporazuma se prehodni ukrepi lahko uporabljajo za podaljšanje uporabe celotnega Sporazuma ali njegovih delov do datuma začetka uporabe novega sporazuma (začasna uporaba ali začetek veljavnosti po ratifikaciji s strani vseh pogodbenic).

Da bi se ohranila pravna kontinuiteta z državami AKP, če se novi sporazum ne bi začel uporabljati pred iztekom obstoječega pravnega okvira, je treba sprejeti prehodne ukrepe za podaljšanje veljavnosti sedanjega sporazuma.

Svet ministrov lahko odločitev o prehodnih ukrepih (tj. kateri deli sporazuma se bodo prehodno uporabljali in do kdaj) sprejme sam ali pa pooblastilo za sprejetje takšne odločitve prenese na Odbor veleposlanikov.

2.5. Predvideni akt Sveta ministrov AKP-EU

V skladu s poslovníkom se Svet ministrov sestane enkrat na leto. 44. sestanek Sveta ministrov bo 23. in 24. maja 2019 v Bruslju. Ker z državami AKP ni potekala razprava o vsebini in časovni razporeditvi prehodnih ukrepov, Svet ministrov ne more sprejeti prehodnih ukrepov.

Ker pred iztekom veljavnosti Sporazuma niso predvideni nadaljnji sestanki Sveta ministrov, je treba odločitev o sprejetju prehodnih ukrepov v skladu s členom 95(4) Sporazuma prenesti na Odbor veleposlanikov AKP-EU. Odbor veleposlanikov lahko zagotovi, da se odločitev o prehodnih ukrepih sprejme pravočasno.

Zato mora Svet ministrov AKP-EU na svojem 44. sestanku sprejeti sklep o prenosu pooblastil za sprejetje prehodnih ukrepov na Odbor veleposlanikov AKP-EU (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je prenos pooblastil za odločitev o uporabi prehodnih ukrepov na Odbor veleposlanikov AKP-EU v skladu s členom 15(4) Sporazuma, v katerem je določeno: „Svet ministrov lahko prenese pooblastila na Odbor veleposlanikov.“ Predvideni akt bo za pogodbenice zavezujoč.

Ko bodo pogodbenice določile vsebino in trajanje prehodnih ukrepov, bo Odbor veleposlanikov izvršil prenesena pooblastila in sprejel odločitev o prehodnih ukrepih, kot je določeno v členu 95(4) Sporazuma. Da bi lahko Odbor veleposlanikov pripravil navedeni sklep, bi bil za opredelitev stališča Unije potreben še en sklep Sveta na podlagi člena 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Glede na navedeno je predlagano stališče Unije, da se predvideni akt sprejme na 44. sestanku Sveta ministrov AKP-EU in da se s tem Odboru veleposlanikov AKP-EU zaupa sprejetje odločitve o prehodnih ukrepih na podlagi člena 95(4) Sporazuma.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

V členu 218(9) PDEU so predvideni sklepi o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zato, ker predstavljajo pravila mednarodnega prava, ki velja za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vplivajo na vsebino ureditve, ki jo sprejme zakonodajalec Unije“³.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Svet ministrov AKP-EU je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s členom 15(1) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000.

Akt, k sprejetju katerega se poziva Svet ministrov AKP-EU, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členom 15(3) Sporazuma.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in če je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep iz člena 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

4.2.2. *Uporaba v obravnavanem primeru*

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se na splošno nanašata na delovanje mednarodnih organov, ustanovljenih na podlagi Sporazuma, in delovanje Sporazuma kot celote (morebitno podaljšanje njegove uporabe po predvidenem datumu prenehanja veljavnosti). Materialna pravna podlaga za sklep Sveta pa mora biti določena z vidika Sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja kot celote⁴.

Sporazum je bil sklenjen kot pridružitveni sporazum in temelji na členu 310 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki je enakovreden členu 217 PDEU. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej člen 217 PDEU.

4.3. **Zaključek**

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 217 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

⁴ Glej zlasti sodbo Komisija/Svet („Kazahstan“), C-244/17, [ECLI:EU:C:2018:662, str. 40], in sodno prakso, ki se navaja.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Svetu ministrov AKP-EU glede prenosa pooblastil za odločitev o sprejetju prehodnih ukrepov za podaljšanje Sporazuma o partnerstvu AKP-EU na Odbor veleposlanikov AKP-EU

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 217 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (v nadaljnjem besedilu: AKP) na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi (v nadaljnjem besedilu Sporazum o partnerstvu AKP-EU)⁵, je bil podpisan v Cotonouju dne 23. junija 2000. Sporazum o partnerstvu AKP-EU je začel veljati 1. aprila 2003 in se bo uporabljal do 29. februarja 2020.
- (2) V skladu s prvim pododstavkom členom 95(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU so se septembra 2018 začela pogajanja o novem sporazumu o partnerstvu AKP-EU. V primeru, da novi sporazum ne bo pripravljen za uporabo do datuma izteka veljavnega pravnega okvira, je treba sprejeti prehodne ukrepe za podaljšanje uporabe sedanjega sporazuma.
- (3) Drugi pododstavek člena 95(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU določa, da Svet ministrov sprejme prehodne ukrepe za podaljšanje veljavnosti celotnega Sporazuma o partnerstvu AKP-EU ali njegovih delov do začasne uporabe ali začetka veljavnosti novega sporazuma.
- (4) V skladu s členom 15(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU lahko Svet ministrov AKP-EU sprejme sklep, da na Odbor veleposlanikov AKP-EU prenese pooblastila, vključno s pooblastilom za sprejetje odločitve o prehodnih ukrepih.
- (5) Svet ministrov AKP-EU bo imel redni letni sestanek 23. in 24. maja 2019 v Bruslju. Dogovor o prehodnih ukrepih še ni dosežen, zato Svet ministrov AKP-EU prehodnih ukrepov ne more sprejeti na svojem rednem sestanku. Ker pred iztekom veljavnosti Sporazuma o partnerstvu AKP-EU niso predvideni nadaljnji sestanki Sveta ministrov AKP-EU, je treba odločitev o sprejetju prehodnih ukrepov v skladu s členom 95(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU prenesti na Odbor veleposlanikov AKP-EU, da se zagotovi, da bo odločitev o prehodnih ukrepih sprejeta pravočasno.

⁵ Sporazum (UL L 317, 15.12.2000, str. 3), kakor je bil spremenjen s sporazumom, podpisanim v Luxembourgju 25. junija 2005 (UL L 209, 11.8.2005, str. 27), in s sporazumom, podpisanim v Ouagadougouju 22. junija 2010 (UL L 287, 4.11.2010, str. 3).

- (6) Svet ministrov AKP-EU mora na svojem 44. sestanku sprejeti sklep o prenosu pooblastil za sprejetje prehodnih ukrepov na Odbor veleposlanikov AKP-EU (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).
- (7) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Svetu ministrov AKP-EU, saj bo predvideni akt za Unijo zavezujoč.
- (8) Stališče Unije, da se predvideni akt odobri v Svetu ministrov AKP-EU, bi bilo treba določiti v tem sklepu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 44. sestanku Sveta ministrov AKP-EU, je, da se v skladu s členom 15(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU odobri prenos pooblastil za odločitve o sprejetju morebitnih prehodnih ukrepov, ki so v skladu s členom 95(4) Sporazuma o partnerstvu AKP-EU potrebni do začetka veljavnosti novega sporazuma, na Odbor veleposlanikov AKP-EU.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*